

KUKÁTKO 1

Pohádky promlouvají k tomu, co je v nás

Zuzanu Sikačovou, rozenou Vojtíškovou, známe z Popelky jako porotkyně. Zuzana toho ale zvládá mnohem víc. Pracuje jako dramaturgyně Českého Rozhlasu, nedávno dokončila doktorát na DAMU a v sobotu bude na Popelce křtít svou novou knihu Radost i údiv nad pohádkami.

Čemu ses věnovala v doktorském studiu? Má s ním knížka nějakou spojitost?

Doktorát jsem dělala na KALD DAMU, pod vedením pana profesora Miloslava Klímy. Od začátku jsem se chtěla věnovat tradičním pohádkám, ale chvíli mi trvalo, než jsem si ujasnila, na co výzkum zaměřím. Knížka má s doktorátem přímou spojitost, jde o upravenou verzi méj disertační práce. Vypustila jsem z ní pasáže, které nebyly pro běžného čtenáře. Jako editorku jsem měla studentku dramaturgie na činohře na DAMU, která si moje texty přečetla a protože byla studentkou prvního nebo druhého ročníku, byla dobrým

prvním čtenářem. Označila mi pasáže, které jí takzvaně bavily a kterých by se naopak v zájmu čtivosti vzdala, taky mi navrhla nějaké úpravy formulací, aby to bylo čitelnější.

Takže knížka je určena i pro laiky?

Zcela stoprocentně. Už když jsem knížku psala, měla jsem představu i laického čtenáře. Jak jezdím na divadelní přehlídce, jsem si vědoma toho, že je dobré mluvit jazykem, kterému lidé rozumějí. Samozřejmě disertace si vyžadovala i pasáže složitější, ale jazyk jsem od začátku volila přístupný. Podle mě si tedy knížku může opravdu

prečíst každý a najít v ní inspiraci; divadelník určitě, ale i ten, kdo se divadlu věnovat nechce a chce třeba jen přemýšlet nad příběhy a jejich vyzněním.

Jak probíhal výzkum?

Na doktorát se člověk musí hlásit s nějakým záměrem. Mým záměrem byly klasické pohádky a jejich převod na divadelní jeviště, což je poměrně široké téma, takže jsme hledali, jak jej zúžit. Postupně si mělo téma samo nacházelo, jednak konkrétní pohádky, ale i přístupy. Původně jsem pohádek měla víc a u každé jsem chtěla sledovat něco jiného, nakonec z toho vykrystalizovaly pohádky tři. Myslím, že všechny tři tyto pohádky podvědomě zrcadlily můj život v té době, a proto si mě našly. Jsem přesvědčená, že pohádky promlouvají k tomu, co je v nás a o čem si přemýšlíme, přestože to není zcela přímočaré. Nakonec jsem zařadila tři pohádky, Otesánka, Šípkovou Růženku a Krásku a zvíře. Ke každé jsem přistupovala úplně jinak, ale zvláště potom, když jsem práci psala, přistupovala jsem k nim řekla bych i vědomě prostřednictvím své životní zkušenosti. Mohla jsem si s pohádkami povídat o svém běžném životě.

Taky mám zkušenost z jednoho semináře, kde byla sebeidentifikace s pohádkovou postavou interpretována psychologicky. Že naše oblíbené postavy nějak odrážejí to, jak sami sebe vidíme, či jak se cítíme.

Nejsem psycholog a nezkoumala jsem pohádky z psychologického hlediska, ale je pravda, že spousta psychologů to takhle vykládá. V pohádkách jsou různé vrstvy, které v různých fázích svého života jsme nebo nejsme schopni rozkrývat, a každý si rozkryje to, na co v danou chvíli stačí. Sama mám z dětství pohádky, ke kterým jsem se mockrát vracela, asi jsem si v nich řešila nějaké pocity, které jsem měla, aniž bych to vědomě věděla. V pohádce jsem sama sebe nacházela, proto mě

bavila, proto jsem si ji nechávala dokola vyprávět. Myslím, že to takhle funguje v každém věku, jen později už to máme vědomě. V dospělém věku už si motivy můžeme promýšlet více do hloubky, ale přesto si myslím, že k nám pohádky i tehdy promlouvají i jinou, nevědomou cestou, odrážejí se v nás a formují nás ještě jinak než rozumově.

Máme v českých pohádkách vůbec takové to čisté zlo? A nemění se míra krutosti v pohádkách, nejsou dneska pohádky „uhlazenější“?

Kdybych psala další disertační práci, určitě by byla na téma zlo v pohádkách. V Kráse a zvířeti jsme na to naráželi. Dělali jsme velký výzkum s dětmi a chtěli jsme s tématem pracovat se scénografkou i ve smyslu „zvíře v nás“, jak a čím se může měnit, přerodit v člověka. S námi pracovala na výzkumu i psycholožka, a ta se velmi bránila a zrazovala nás od toho, protože měla obavu, že by tato témata mohla v dětech vyvolat vnitřní problémy. Informace, že každý z nás má v sobě nějaké zlo. Nakonec jsme to hodně zmírnili, zvíře bylo takové spíš plyšové. A ve mně to právě vyvolávalo otázky, protože zlo v pohádkách je velmi důležité. Zlo máme v sobě do nějaké míry každý, nějak se s ním popasováváme, a když je zlo změkčilé, nemáme se vůči němu vymezovat. To mi připadá jako velký problém. Pohádky jsou pro děti tréninkové hřiště. Když se děti v bezpečném prostředí pohádky, ideálně ještě s rodičem, se zlem setkají, mohou si vnitřně vyzkoušet, jak jsou schopné na něj reagovat, jestli ho rozpoznají, jak ho mohou měnit. Myslím, že to děti posiluje. Samozřejmě z pozice dospělého máme tendenci děti ochraňovat před vším zlem a před vším, co je může rozkolísat. Chápu to, taky jsem máma a rozumím velmi dobře, ale je škoda, když pohádky nevyužíváme na trénování situací, se kterými se děti v životě nevyhnutelně setkají.

Petra Slížková

PROGRAM

ČTVRTEK 17. ŘÍJNA 2024

8.30–9.20 a 10.30–11.20 a 17.00–17.50 Sál
Kulturního centra
Divadlo Máj, Praha / režie: Olga Novotná
Olga Novotná

HRAČKY (od 3 do 5 let)

9.00–10.10 a 11.15–12.25 Tylovo divadlo
Divadelní klub mladých, Česká Lípa
režie: Iva Bufková
I. Bufková, J. Prévert, L. Ferlinghetti, J.
Kerouac, A. Ginsberg:

C'EST LA VIE (od 15 let)

15.00–16.30 Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář (C'est la vie)

18.30–20.00 Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář (Hračky)

PÁTEK 18. ŘÍJNA 2024

9.00–9.50 a 17.00–17.50 Tylovo divadlo
Kukuč, Bohumín
režie: Lucie Semančíková a soubor
Ulrich Hub

TUČNÁCI NA ARŠE (od 5 do 12 let)

INSPIRATIVNÍ PŘEDSTAVENÍ

11.00–11.30 a 19.00–19.30 Tylovo divadlo
Vaša Banda, ZUŠ Ferka Špániho, Žilina
režie: Barbora Juričková a kolektiv
Ostap Slyvynsky, Barbora Juričková a ko-
lektiv

ĎÁLEKO - BLÍZKO (od 13 let)

20.30–22.00 Foyer Tylova divadla
Diskuse (Ďáleko – blízko)

14.00–15.30 Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář (Tučníci na arše)

SOBOTA 19. ŘÍJNA 2024

9.00–10.25 Tylovo divadlo
Taneční studio Light, Praha
režie: Lenka Tretiagová
John Lennon, Lenka Tretiagová a soubor

U HUBAŘE (od 10 let)

a
MALIS, Libochovice / režie: Ladislav Valeš
Ladislav Valeš, Petr Nikl, Pavel Šrut, Petr
Skoumal

JEN TAK PRO RADOST (od 9 let)

12.30–14.15 Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář (U hubaře, Jen tak pro
radost)

14.30–15.10 a 16.00–16.40
Jeviště Tylova divadla
Divadlo Brambůrky, Most
režie: soubor Divadlo Brambůrky, Most

PERNÍKAJDA (od 5 let)

16.40–18.00 Foyer Kulturního centra
VÝTVARNÁ DÍLNA PRO DĚTI

HOST PŘEHLÍDKY

17.30–18.20 Tylovo divadlo
DS Vojan, Libice nad Cidlinou
režie: Jaroslav Vondruška
Vlastimil Peška

MĚLA BABKA ČTYŘI JABKA (od 3 let)

20.00 Foyer Tylova divadla
KŘEST KNIHY ZUZANY VOJTIŠKOVÉ
RADOST I ÚDIV NAD POHÁDKAMI

20.30–22.00 Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář (Perníkařka, Měla bab-
ka čtyři jabka)

NEDĚLE 20. ŘÍJNA 2024

9.00–9.40 Sál Kulturní centrum
Divadlo Brambůrky, Most
režie: soubor Divadlo Brambůrky,
Most

PERNÍKAJDA (od 5 let)

9.40–12.00
Foyer Kulturního centra
VÝTVARNÁ DÍLNA PRO DĚTI

10.00–10.50 Tylovo divadlo
Suchdolský divadelní spolek
SUD, Suchdol nad Lužnicí
režie: Lenka Chaloupková
Lenka a Vít Chaloupkovi

WES (od 6 let)

13.00–14.30
Foyer Tylova divadla
Rozborový seminář (Wes)

14.30 Foyer Tylova divadla
SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ
POPELKY RAKOVNÍK 2024
S VYHLÁŠENÍM VÝSLEDKŮ
A PŘEDÁNÍM OCENĚNÍ
VČETNĚ VYHLÁŠENÍ VÝSLED-
KŮ AUTORSKÉ SOUTĚŽE
OŘÍŠKY PRO POPELKU

LEKTORSKÝ SBOR

doc. Mgr. Milan Schejbal
umělecký šéf a režisér Divadla
A. Dvořáka Příbram, pedagog
DAMU

MgA. Kateřina Baranowska
scénografka a výtvarnice

MgA. Jaromír Hruška
režisér, dramaturg Městského
divadla Český Krumlov

Mgr. Luděk Horký
televizní a divadelní dramaturg,
publicista, pedagog

TAJEMNICE LEKTORSKÉHO SBORU

Mgr. Simona Bezoušková
odborná pracovnice
NIPOS-ARTAMA

LEKTOŘI DĚTSKÝCH SKUPIN

Studenti Ateliéru divadlo a výcho-
va DIFA JAMU Brno pod vedením
Mgr. Jonáše Konývky, Ph.D.

Mgr. Pavlína Schejbalová

MINISTERSTVO
KULTURY

Národní informační
systém
POIS
pro kulturu

Místní
Kultura | pro kulturu
z regionů

Rakovník

RELAX
RADIO

Region
Český rumble

REDAKCE ZPRAVODAJE

šéfredaktorka: Petra Slížková, redaktor: Jirka Štraub, David Slížek,
ilustrace: David Daenemark, korektury: Lída Strojcová, foto: Ivo Mička,
sazba a tisk: Michal Varga (propagace KC)

TOTO 1. ČÍSLO VYŠLO 17. ŘÍJNA 2024